

Vogelwaarnemingen – Regio Zuid Antwerpen

mei - juni - juli 2024

Luc Van Schoor

Het aantal van 4401 ingevoerde waarnemingen lag een stuk lager dan tijdens andere perioden. Sommige waarnemers voeren hun waarnemingen later in, zelfs van jaren terug, zodat bij de opmaak van een 3-maandelijks verslag mogelijk nog enkele vermeldenswaardige soortgegevens kunnen ontbreken.

Kampioen van de veel-invoerders, Pierre Blockx, ging weer ruim voorop met 971 waarnemingen gevolgd door Koen Van Vooren met 236 wm en John Van de Voorde met 194 wm.

Op de Vogelwerkgroep Ardea website kan je dagelijks ingevoerde vogelwaarnemingen bekijken via 'waarnemingen in ons werkingsgebied'. Voer je eigen waarnemingen ook in, ze kunnen belangrijk zijn, en wie weet, misschien ook voor opname in een volgend drie-maandelijks vogelverslag.

Soortenbespreking

Er werden gedurende deze periode vogelwaarnemingen van in totaal 114 vogelsoorten ingevoerd. Daarvan selecteerde ik volgende 33 soorten.

Op 7 juli klonk verschillende keren de kenmerkende "hoemmm" roep van

roerdomp in het centrale gedeelte van de Hobokense Polder. (CVG). Het bleef echter bij die enige waarneming.

Een **kwak** vloog op 25 juli onverwachts in de schemer even rond boven groenzone Frijthout/Hove en viel dan in langs de plas (HG, CS). Vermeldenswaard: in 2019, van 11 april tot 1 mei, pleisterde een weinig schuwe geringde adulte vogel in verschillende privé tuinen op max 2 km van Frijthout. (Polderblad juli 2019 blz 17). Mogelijk nog dezelfde vogel ?

Van **kleine zilverreiger** werd slechts 1 waarneming ingevoerd: een adulte vogel vloog op 21 mei noordelijk over Groen Neerland/Wirijk (JVV).

Grote zilverreiger was 3 x present: op 12 mei en 6 juli in de Hobokense Polder (DJ, EVD) en op 20 mei overvliegend nabij Valaarpark/Wilrijk (PLe).

Visarend - Foto: Guy Borremans

Een **purperreiger** vloog op 8 mei noord-oost over Klaverblad Wilrijk (PH).

Op 13 mei trok een **zwarte ooievaar** hoog over omgeving Steytelinckpark/Wilrijk (HDR).

Heeft de zeldzame **zomertaling** gebroed in de Hobokense Polder ? De vraag beantwoorden ligt moeilijk, voortgaande op 3 waarnemingen tijdens de broedtijd. Op 27 mei foerageerde een koppel op de Grote Leigracht richting Krugerbrug (SK). Op 4 juni pleisterde vermoedelijk hetzelfde koppel in het Rallegat kijkwand De Dodaars (DJ) en op 9 juni werd mogelijk een roepend mannetje gehoord aan de Grote Leigracht ter hoogte van de Metaalstraat (WMe). Verdere waarnemingen ontbreken, maar gezien de geschikte periode was een mogelijk broedgeval zeker niet uitgesloten. Zomertalingen leven zeer teruggetrokken tijdens de broedtijd, zodat pulli zelden worden waargenomen.

Van **wespendief** werden deze lente in of langs de rand van de Ardea regio één zeker broedgeval vastgesteld in: Hobokense Polder (MM, WMe, GB), en waarschijnlijke broedgevallen in Hemiksemhof en omgeving Cleydael, Hemiksem/ Aartselaar (PH), en gezien enkele waarnemingen ook in omgeving Hove.

Foto: Dr. Weger Walter

Juvenile slechtvalken - Foto: Walter De Weger

Er kwamen 3 overtrekkende **zwarte vrouwen** in beeld: 1 ex op 1 mei, zuidwaarts over Steytelincpark Wilrijk (HDR), 1 ex op 13 mei noordwaarts over Marienborgh/Wilrijk (JD, FM) en 1 ex op 26 mei over de E19/Wilrijk (BW).

Een **visarend** vloog op 9 juni over de Hobokense Polder (WMe).

Van **torenvalk** noteerden we minimaal 3 broedgevallen met jongen in nestkasten in volgende gebieden: Edegemse Beekvallei, (ES, KM), Hobokense Polder omgeving Benzineweg (DJ, ES) en omgeving Moerelei-Wilrijk waar 2 dagen later de 4 geringde jongen verdwenen, waarschijnlijk door predatie van marter (ES). Twee andere kasten, waar torenvalk eerder broedde, werden door Nijlganzen ingenomen (ES,NS)

Een mannetje **roodpootvalk** vloog op 12 mei over de Hobokense Polder richting Kruibeekse Polder (VM). Het was de eerste ingevoerde vogelwaarneming met foto's van deze observator en de tweede van de Hobokense Polder.

Voor **boomvalk** werd een waarschijnlijk broedgeval vastgesteld in de Hobokense Polder (DJH, FVS, WDW, DJ, CVG,MM) en vermoedelijk ook in de Kleine Struisbeekvallei/3-Eiken/Wilrijk (PH, FM, JDB).

De populatie van **slechtvalk** blijft stabiel in onze regio met geslaagde broedgevallen op de Kristus Koningkerk/Kiel/Antwerpen (MM, PLe, GV, IB) en Schouw Umicore/Hoboken (MM, MHo, PH, KDK).

Van **kleine plevier** was zeker 1 en mogelijk 2 broedparen aanwezig op Blue Gate/Antwerpen (LVS, DJ, GB). Een succesrijk broedgeval bleef dit jaar uit, waarschijnlijk als gevolg van predatie (zie apart artikel op blz 21 en 22).

Van de 8 **kerkuil** nestkasten in de Ardea-regio waren er 3 bezet en bij steenuil waren er 4 op de 15 nestkasten met jongen (NS)

Een jonge **ransuil** riep tijdens de avond van 14 juli in het laag Middelheimpark/Antwerpen(IG). Dit parkgebied met o.a. coniferen, was al eerder een geschikt habitat voor deze schaarse broedvogel in onze regio.

Een **zwarte specht** was, na eerdere waarnemingen in april, op 5 mei roepend en foeragerend actief in het Schoonselhof/Antwerpen, waarbij ook kortstondig 2 vogels (man of wijfje?) werden gespot (LVS, DJ). Vermoedelijk riep één van deze zwarte spechten vervolgens op 9 mei in de Hobokense Polder (DV).

Met enig voorbehoud, als gevolg van ontbreken van gevraagde extra informatie, vermeld ik de ingevoerde waarneming van een opvliegende **patrijs** in natuurgebied Frijthout/Hove (SVV). Na de laatste waarneming van 2 exemplaren op 14 mei 2021 in de Boshoeck/Hove (STH) leek deze bedreigde akkervogel verdwenen uit onze regio.

Gedurende deze periode werden van **middelste bonte specht** alleen waarnemingen van een broedgeval in het Schoonselhof/Antwerpen opgetekend (LVS, DJ, BM). Gegevens van gekende broedplaatsen zoals Hof ter Linden/Edegem en Uilenbos/Hove ontbraken.

Een **kleine bonte specht** riep op 9 mei langs de Vogelzanglaan-Nachtegalenpark/Antwerpen (DJ).

Een bezet nest met bedelende jongen werd op 16 mei ontdekt langs de Klaverbladdeef/Wilrijk (LVS).

In dezelfde eik (!) bevond zich hogerop ook het nest van **grote bonte specht** waarvan de jongen enkele dagen eerder uitvlogen. Een derde waarneming betrof een foeragerende vogel in een woonwijk bij het Kielpark op 24 mei (RM).

Van 20 mei tot 7 juli werden waarnemingen van max. 7 foeragerende **oeverzwaluwen** over de kreek en plas van Blue Gate – Antwerpen ingevoerd (DVB, SK, DJ, LVS). Een mogelijke kleine kolonie-nestplaats werd echter niet gevonden in de omgeving.

Gezien de aanwezigheid van **grote gele kwikstaarten** in geschikte habitat, wijzen de 24 ingevoerde waarnemingen op waarschijnlijke broedgevallen

Grote gele kwikstaart - Foto: Olivier Fuchs

in het Hof ter Linden/Edegem, Fort V/ Edegem, Fort VI/Wilrijk en Lachenebeek/Waterzuivering/Hove.

Een doortrekkend wijfje **paapje** pleisterde op 5 mei in richting Frijthout/Hove (JCe, RDM, SHo).

Op 31 mei zong een **rietzanger** in een ruigte van Blue Gate/Antwerpen (DJ). Het bleef in dit gebied bij deze enige waarneming.

Er zijn dit jaar weer geen vaste territoria van **spotvogel** gemeld; wel 2 waarnemingen van zingende vogels, tijdelijk pleisterend op doortrek: 1 ex op 2 mei in de groenzone bij Blickfabriek/Hoboken (SK) en 1 ex op 13 mei in een private tuin Hove Centrum (JCe).

Tijdens een ronde broedvogelonderzoek in park den Brandt/Antwerpen ontdekten we 3 uitgevlogen juveniele **vuurgoudhaantjes** die zich roepend tussen de dichte begroeiing bij het Italiaans restaurant verplaatsten (LVS).

Op 24 mei weerklonk de zang van **bonte vliegenvanger** vanuit de Tarzanboskes/Hoboken (DJ).

Zwarte mees is een schaarse gast in onze regio. Daarom vermeld ik de waarneming van een roepende vogel op 4 mei bij Romeinse Put/Edegem (KvV).

Voortgaande op de 63 ingevoerde waarnemingen van **ijsvogel** konden we dit jaar volgende gebieden als broedhabitat beschouwen:

Fort VI/Wilrijk (JB, FM, HDR,), Schoonselhof/Antwerpen (DJ, LVS, RH, BMe, FVS, WDW, RL, JB).

Hobokense Polder (RM, DV, WMe,

FVS, LVS, CVG). Fort V/Edegem (OF, DVG, RM, JC) Fort VII/Wilrijk (TNN, NS, DVH, JB), Fort VIII/Hoboken (E, HJ, JB). Campus Drie-Eiken/Wilrijk (FM, OF, SB, KHa) en mogelijk ook Groen Neerland/Wilrijk (WJo).

Een **rouwkwikstaart**, de Britse ondersoort van de witte kwikstaart, foera-geerde, zo te zien op foto, met een insect in de snavel op 26 juni in het centrum van Hoboken (GIL). Mogelijk een gemengd broedgeval in de buurt ?

Twee **kruisbekken** vlogen op 20 juni over Campus Drie-Eiken (JE).

Er waren geen noemenswaardige waarnemingen van exoten te melden

Vuurgoudhaan - Foto: Jan Vanwijnsberghe

Waarnemers

BMe Bert Mestdagh
 BW Bernd Willaert
 CS Clément Simons
 CVG Chantal Van Gool
 DJ Danny Jonckheere
 DJH Dirk Jan Huisman
 DV Diemer Vercayie
 DVB Dennis Van den Buys
 DVG Danny VG
 DVH Dries Van Hecke
 E Erwin
 ES Eddie Schild
 EVD Ewald Van Dijck
 FM Florian Michielsens
 FVS Frederik VDS
 GB Guy Borremans
 GIL Gillis

GV Gunther Vergauwen
 HDR Henri De Raedt
 HJ Hilde Janssens
 IB Inge Buntinckx
 IG Ivan Grauls
 JB Jozef Bafort
 JC Johan Claessens
 JCe Jan Celis
 JD Joppe De Bruyn
 JE Joris Elst
 JVV John Van de Voorde
 KDK Kris De Keersmaecker
 KHa Kobe Haesendonck
 KM Koen Maes
 KVV Koen Van Vooren
 KvV Koen van Vooren
 LVS Luc Van Schoor
 MHo Marc Hofman

MM Maarten Mortier
 NS Niels Schild
 OF Olivier Fuchs
 PH Peter Hofman
 PLe Pieter Leblans
 RDM Robrecht De Medts
 RH Rens Hendrickx
 RL Romeo Liekens
 SB Stijn Baeten
 SHo Seppe Hosteyn
 SK Sven Kerstens
 STH Steven Hosteyn
 SVV Stan Van de Vijvere
 TNN Tober NN
 VM Vincent Vermeiren
 WDW Walter De Weger
 WJo Wim Jouret
 WMe Wim Mertens

Het laatste flesje hou ik zelf

Het Hobokens Wild is opgedronken!

Dit bier werd gelanceerd naar aanleiding van ons 40-jarig bestaan in 2018. Het was aanvankelijk enkel bedoeld om die verjaardag luister bij te zetten. Dat we zes jaar later nog zouden verkopen, hadden we nooit gedacht.

In de afgelopen 6 jaar heeft het een substantiële bijdrage geleverd aan ons natuurbeheer. Wij danken de leden van ons bierclubje voor hun inzet: ritjes naar onze brouwer in Beveren-Waas, administratie, promotie, leveringen aan professionele afnemers, bemannen van bierstanden, afhaalpunt in eigen garage, ... Het was een fijne samenwerking.

Maar na rijp beraad hebben wij beslist om te stoppen met ons Hoboken Wild bier. Eén van de belangrijkste redenen is de tanende verkoop de laatste jaren, die stilaan niet meer opweegt tegen de kosten en de inspanningen die we hiervoor moeten leveren.

We hebben onze voorraad in promotie gezet en in korte tijd vlogen de flesjes de deur uit. Onze enige stock is nu nog een voorraad glazen. Wie er wil hebben als souvenir, kan die nog steeds aanschaffen.